

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.008.05.2015
P/15/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/033 – Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami przez administrację drogową.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Wiesław Kaszak, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 93661 z dnia 23.04.2015 r. i nr 93683 z dnia 1.06.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Choszcznie, ul. Wolności 24, 73-200 Choszczno ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Adamczyk, Burmistrz Choszczna od 26 listopada 2006 r. ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie³, działalność Urzędu w zakresie zarządzania w latach 2014-2015 (I kwartał) obiektami mostowymi i przepustami w ciągu dróg gminnych.

Urząd prowadził ewidencję obiektów mostowych dla 4 obiektów⁴ przeprowadził ich kontrole okresowe, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁵. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieopracowania projektu planu rozwoju sieci drogowej oraz planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, do czego zobowiązywał art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21.03.1985 r. o drogach publicznych⁶
- nieprzeprowadzenia kontroli okresowych rocznych - podstawowych⁷ i pięcioletnich - rozszerzonych⁸, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane - 3 spośród 7 obiektów mostowych⁹,
- nieprzeprowadzenia kontroli okresowych przepustu o średnicy przekraczającej 150 cm na drodze gminnej Zwierzyń – Zwierzynek km 0+988, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane,
- niezakończenia ksiąg obiektu mostowego dla 3 mostów¹⁰, wymaganych przepisami § 9 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych,

¹ Dalej: Urząd

² Dalej: Burmistrz lub Zarządca

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ 1) w ciągu drogi gminnej ulica Kanałowa w Choszcznie (kładka pieszo - rowerowa) nad rzeką Stobnicą (rzeka niezełgłowna), 2) w ciągu drogi gminnej ulica Matejki w Choszcznie nad rzeką Stobnicą (rzeka niezełgłowna), 3) ciąg pieszo-rowerowy ulica Promenada w Choszcznie kładka pieszo-rowerowa nad kanałem parkowym. 4) w ciągu drogi gminnej z Radlic do Wardynia - rzeka Stobnica (rzeka niezełgłowna).

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm., zwanej dalej Prawo budowlane lub ustawa Prawo budowlane.

⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 460, dalej u.o.d.p.

⁷ Dalej: kontrola podstawowa.

⁸ Dalej: kontrola rozszerzona,

⁹ 1) droga Chelpa – Radlice 1+252, 2) Rzecko – Wardyń km 2+153, 3) Rzecko – Korytowo km 2+982

¹⁰ Patrz przypis nr 9.

- tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom¹¹,
- nieprowadzenia wykazu przepustów na terenie Gminy o przekroju przekraczającym 150 cm oraz wykazu dla 3 obiektów mostowych¹², pomimo wymogu określonego w § 9 ust. 1 pkt 6 i § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji,
 - nieujęcia w ewidencji środków trwałych Urzędu 7 obiektów mostowych oraz 17 przepustów będących w zarządzie Gminy,
 - nieujęcia w rocznych informacjach o stanie sieci dróg gminnych, przekazanych Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad¹³ za 2013 i 2014 r. danych o 3 obiektach mostowych i 1 przepuście (przekraczającym średnicę 150 cm) ,
 - nieustalenia numerów ewidencyjnych (JNI) dla 7 obiektów mostowych, z tego 3 ujawnionych w trakcie kontroli oraz dla 17 przepustów, określonych odpowiednio w § 6 i 7 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji,
 - niewykonania zaleceń z kontroli okresowych z 2013 r. i 2014 r. mostu w ciągu drogi Radlice – Wardyń, dotyczących zamknięcia przejazdu i ruchu na obiekcie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie działań planistycznych w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych i przepustów.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym¹⁴ Urzędu planowanie, przygotowanie, realizacja i rozliczenie zadań inwestycyjnych i remontowych w zakresie budowy i modernizacji dróg gminnych, ulic i mostów należało do zadań Wydziału Infrastruktury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego¹⁵. Do zakresu działania Wydziału należało również m.in.: udział w opracowaniu lub aktualizacji i zatwierdzaniu programu gospodarczego gminy i generalnej koncepcji w zakresie inżynierii miejskiej, udział w ustalaniu potrzeb inwestycyjnych i remontowych projektu programu gospodarczego gminy, przy uwzględnieniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i lokalnych potrzeb społecznych, wykonywanie funkcji inwestora bezpośredniego w stosunku do inwestycji i remontów podejmowanych na podstawie uchwały rady i finansowanych z budżetu gminy, sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie zadań zarządcy dróg gminnych określonych w przepisach o drogach publicznych takich jak: opracowywanie projektów planów finansowania budowy, utrzymania i ochrony dróg oraz obiektów mostowych, prowadzenie ewidencji dróg i drogowych obiektów mostowych, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych, wprowadzanie ograniczeń bądź zamykanie dróg i drogowych obiektów mostowych dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia.

(dowód: akta kontroli str. 4-11)

1.2. Burmistrz dysponował Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Choszczno na lata 2007-2015¹⁶. Plan Inwestycyjny obejmował budowę, przebudowę, odwodnienie nawierzchni ulic i dróg gminy Choszczno w latach 2007-2015.

¹¹ Dz. U. Nr 67, poz. 582, dalej rozporządzenie w sprawie numeracji i ewidencji.

¹² Patrz przypis nr 9.

¹³ Dalej GDDKiA.

¹⁴ zarządzenie nr 39/14 Burmistrza z dnia 30 grudnia 2014 r.

¹⁵ Dalej Wydział.

¹⁶ Uchwała Rady Miejskiej nr XX/282/2008 z dnia 29 września 2008 r., zmieniona Uchwałą Rady Miejskiej nr XXVIII/329/2009 z dnia 5 marca 2009 r., dalej: Plan Inwestycyjny.

W Planie Inwestycyjnym zaplanowano budowę odwodnienia i nawierzchni przy ul. Kanałowej w latach 2007-2010, przebudowę ul. Matejki w latach 2011-2012. Plan nie obejmował przebudowy, modernizacji i remontów dróg gminnych w latach 2014 – 2015 z wbudowanymi obiektami inżynierskimi (obiekty mostowe i przepusty). W kontrolowanym okresie Burmistrz nie opracował projektu planu rozwoju sieci drogowej, o którym mowa w art. 20 pkt 1 u.o.d.p.

(dowód: akta kontroli str. 13-24)

1.3. Burmistrz dysponował wieloletnią prognozą finansowania Gminy Choszczno na lata 2014-2024¹⁷. Prognoza Finansowa zakładała ogólne założenia dotyczące m.in. wydatków majątkowych, w tym budowy infrastruktury i nawierzchni ul. Kanałowej na łączną kwotę w latach 2007-2019 w wysokości 2.386.702 zł. W 2008 r. Burmistrz zlecił wykonanie dokumentacji budowlanej ww. inwestycji. Zlecenie obejmowało przebudowę obiektu inżynierskiego (kładki pieszo-rowerowej) znajdującego się w pasie tej drogi. Prognoza Finansowa nie zakładała innych inwestycji związanych z modernizacją obiektów mostowych. Budowa infrastruktury i nawierzchni ul. Kanałowej zostało potwierdzone wieloletnią prognozą finansową Gminy Choszczno na lata 2015-2024¹⁸. W kontrolowanym okresie Burmistrz nie opracował projektu planu finansowania budowy, przebudowy i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, określonego w art. 20 pkt 2 u.o.d.p.

(dowód: akta kontroli str. 25-35)

W budżecie Gminy na lata 2013 - 2014 r. na remonty i utrzymanie dróg gminnych zaplanowano 986.300 zł, a wykorzystano łącznie 640.000 zł (rozd. 60016 klasyfikacji budżetowej). Zrealizowane wydatki w ww. rozdziale obejmowały przebudowy dróg gminnych, w tym koszty opracowania dokumentacji projektowo – kosztorysowych, jak i wydatki bieżące obejmujące w szczególności zakup i transport materiałów budowlanych na drogi (kruszywa, płyty betonowe, kostka betonowa). W budżecie na rok 2015 zaplanowano projektowanie przebudowy ulicy Grunwaldzkiej, Obrońców Westerplatte i Rybackiej na łączną kwotę 200.000 zł. Gmina dysponowała dokumentacją na przebudowę ulicy Kanałowej w Choszcznie wraz z budową nowego obiektu mostowego. Koszt inwestycji oszacowano na kwotę 2.239.000 zł. W latach 2013-2015 (I kwartał) Gmina nie wydatkowała środków na remonty i przebudowę obiektów mostowych i przepustów. Gmina nie korzystała ze środków finansowych pochodzących z dotacji na gminne obiekty mostowe i przepusty.

(dowód: akta kontroli str. 371-373)

W sprawie planowania i finansowania remontów obiektów mostowych i przepustów Naczelnik Wydziału Marta Desecka wyjaśniła: *W latach 2014 i 2015 w ramach wydatków bieżących Gmina Choszczno przeprowadziła szereg remontów częściowych nawierzchni dróg. Niestety z uwagi na ograniczoną ilość środków finansowych, którymi dysponowano, nie zlecono wykonania prac remontowych obiektów mostowych wynikających z przeglądów okresowych. Brak zlecenia bieżących napraw wynikał również z nieujawnienia części obiektów w ewidencji gminnych obiektów mostowych. Jednocześnie informuję, że Gmina wystąpi z wnioskiem do Rady Miejskiej w Choszcznie o zwiększenie środków finansowych, które umożliwią wykonanie zaleceń zawartych w przeglądach okresowych ww. obiektów.*

(dowód: akta kontroli str. 369)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

¹⁷ Uchwała Rady Miejskiej nr XXXVI/311/2013 z dnia 23 grudnia 2013 r., dalej Prognoza Finansowa.

¹⁸ Uchwała Rady Miejskiej nr II/14/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie opracował projektu planu rozwoju sieci drogowej oraz planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, do czego zobowiązywał art. 20 pkt 1 i 2 uodp.

(dowód: akta kontroli str. 13-24)

Burmistrz wyjaśnił: *Pomimo, że nie opracowano projektu planu rozwoju sieci dróg gminnych w rozumieniu art. 20 pkt 1 o drogach publicznych, brak planu nie skutkowało zaniechaniem przez Gminę Choszczno obowiązku rozbudowy sieci dróg gminnych. Corocznie Gmina inwestowała w budowę i przebudowę infrastruktury komunikacyjnej. W okresie od 2008 do 2014 roku zrealizowano m.in. budowę ulicy Czarnieckiego, Artylerzystów i Polnej, ulicy Zielnej i innych. Łączna kwota w budżecie 2014 r. na remonty i utrzymanie dróg wyniosła 405 000 zł. Mimo ograniczonych środków, samorząd planuje kolejne inwestycje. W budżecie na rok 2015 zaplanowano projektowanie ulicy Grunwaldzkiej, Obrońców Westerplatte i Rybackiej na łączną kwotę 200 000 zł. Dokumentacje projektowe umożliwią realizację inwestycji w kolejnych latach i posłużą, jako dokument niezbędny przy wnioskowaniu o środki zewnętrzne. W roku 2008 wykonano dokumentację na budowę ulicy Kanałowej wraz z budową nowego obiektu mostowego na kwotę 25 000 zł. Koszt inwestycji oszacowano na kwotę 2 239 000 zł. Planowanie sieci dróg gminnych jest również elementem planów miejscowych sporządzanych przez Gminę. Powstają kolejne plany miejscowe, które porządkują układ przestrzenny Gminy. Informuję, że niezwłocznie zostanie opracowany projekt planu rozwoju sieci drogowej, o którym mowa w art. 20 pkt 1 o drogach publicznych.*

Pomimo, że nie opracowano planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich w rozumieniu o art. 20 pkt. 2 o drogach publicznych, realizacja przytoczonych zadań odbywała się w ramach budżetu Gminy Choszczno. Informacje na temat planowanych zadań inwestycyjnych zawarto w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Choszczno na lata 2007-2015”. Informuję, że niezwłocznie zostanie opracowany projekt planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich w rozumieniu o art. 20 pkt. 2 o drogach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 30-32, 334)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie, działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

2. Wykonanie zadań w zakresie prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji kontrolowanych obiektów inżynierskich i sporządzanie informacji ich dotyczących.

Opis stanu faktycznego

2.1. Burmistrz, jako Zarządca dróg publicznych i wbudowanych w ich ciąg obiektów inżynierskich (obiektów mostowych i przepustów), prowadził ewidencję i aktualizował dane dla 4 obiektów mostowych¹⁹, stosownie do wymogu art. 20 pkt 9 u.o.d.p.

Ewidencja ta, zgodnie z § 9 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji, obejmowała następujące dokumenty ewidencyjne:

- książkę drogi, która prowadzona była wg wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji,
- dziennik objazdu drogi, prowadzony wg wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,

¹⁹ Patrz przypis nr 4

- opis danych technicznych charakteryzujących odcinki dróg sporządzone z zastosowaniem znaków umownych, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
(dowód: akta kontroli str. 37-65)

Ewidencja dla 4 mostów zawierała także:

- książki obiektów mostowych, według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg;
- wykaz obiektów mostowych, według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji. Wykaz prowadzony był w formie tabelarycznej i zawierał dane dotyczące 4 obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągach dróg gminnych, których zarządcą był Burmistrz i zawierał dla każdego mostu informacje dotyczące nazwy wody publicznej, rodzaju mostu (drewniany, stalowy, drewniano – stalowy, żelbetowy), lokalizacji (kilometrażu drogi), wymiarów obiektu, schematu statycznego i aktualnej nośności obiektu.

Analiza map techniczno-eksploatacyjnych dróg publicznych, będących w zarządzie Gminy, wykazała 4 obiekty inżynierskie, które nie zostały ujęte w wykazie obiektów mostowych i przepustów (3 mosty i 1 przepust o świetle otworu równym lub większym niż 150 cm)²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 36)

W badanym okresie Zarządca nie ujął w wykazie, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji, 3 obiektów mostowych oraz 1 przepustu²¹, mimo wymogu określonego w § 15 ust. 1 cyt. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 36, 292, 370)

Według stanu na 31.12.2014 r. w wykazie obiektów mostowych zarejestrowane były 4 obiekty mostowe²². W toku kontroli Urząd zarejestrował 3 ww. obiekty mostowe oraz 1 przepust²³ - ujawnione w trakcie kontroli NIK. Wykaz z dnia 28 maja 2015 r. po aktualizacji zawierał 7 obiektów mostowych oraz 1 przepust.

(dowód: akta kontroli str. 292, 370)

Urząd w badanym okresie prowadził książki obiektów mostowych dla 4 obiektów mostowych, z których 3 zostały założone w 2012 r. i 1 w 2013 r. W kwietniu 2015 r. zostały założone 3 książki obiektów mostowych, ujawnionych w trakcie kontroli NIK. Wszystkie książki prowadzone były wg wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji i sporządzone zostały dla każdego obiektu oddzielnie w jednym egzemplarzu zgodnie z § 13 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 66-77, 103-121, 103-121, 149-159, 184-195)

W części III książek obiektów mostowych, dla zarejestrowanych na dzień 31.12.2014 r. - 4 obiektów, zawarto ocenę stanu technicznego podstawowych elementów konstrukcyjnych oraz ocenę stanu technicznego całego obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 72-73, 115-116, 152-155, 190)

Do końca I kwartału 2015 r. Urząd nie posiadał i nie prowadził książek dla 3 obiektów mostowych. Wpisy w części dotyczącej kontroli okresowych dla tych mostów, zawierały informację o kontroli okresowej przeprowadzonej 28.04.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 196-207, 218-228, 241-252)

²⁰ 1) w ciągu drogi gminnej Chelpa - Radlice – (rzeka Stobnica), 2) w ciągu drogi gminnej Rzecko Wardyń (rzeka Wardynka - nieżeglowna), 3) w ciągu drogi gminnej Rzecko - Korytowo (rzeka Wardynka) 4) przepust w drodze gminnej w m. Zwierzyn - Zwierzynek.

²¹ Patrz przypis nr 20.

²² Patrz przypis nr 4.

²³ Patrz przypis nr 20.

2.2. W badanym okresie nie odnotowano przypadków wydawania przez Burmistrza decyzji określających warunki przejazdu przez most, albo zgłoszenia sprzeciwu do wykonania przewozu oraz decyzji ustalających ograniczenia w zakresie ruchu, sposobu przejazdu oraz przystosowania obiektu do przejazdu.

Nie wystąpiły przypadki nałożenia kar pieniężnych w drodze decyzji administracyjnej za przejazd po drogach publicznych (w tym również przez obiekty inżynierskie) pojazdów nienormatywnych bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi dla tego zezwolenia.

W informacji z dnia 28.05.2015 r. Komendant Powiatowy Policji w Choszcznie podał, iż w roku 2014 i 2015 (wg stanu na dzień 31.03.2015): - nie przeprowadzono kontroli ruchu drogowego na drogach będących w zarządzie gminy Choszczno, - nie przeprowadzono kontroli ruchu drogowego na drogach będących w zarządzie Gminy oraz nie ujawniono przypadków wykonywania przewozów nienormatywnych przez obiekty mostowe (pozostające w zarządzie Gminy) niezgodnych z przepisami, - nie ujawniono przypadków (wykroczeń w ruchu drogowym) i skutków nieprawidłowego wykonywania przewozów po nienormatywnych obiektach mostowych, - nie ujawniono przypadków nieprawidłowego wywiązywania się gminy Choszczno z właściwego oznakowania nienormatywnych obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 306-307)

Burmistrz wyjaśnił: *W latach 2013 – 2015 do Gminy Choszczno nie wpłynęły wnioski o wydanie decyzji na przejazdy pojazdów nienormatywnych i tym samym nie wydano decyzji w tej sprawie. Jednocześnie informuję, że nie naliczono kar dotyczących przejazdów nienormatywnych.*

(dowód: akta kontroli str. 376)

2.3. Wszystkie obiekty mostowe (7), znajdowały się na drogach gminnych. Obiekty te nie posiadały nadanych JNI, a 17 przepustów, dla których Urząd w trakcie kontroli NIK sporządził wykaz nie posiadało numerów ewidencyjnych. Urząd nie wystąpił do GDDKiA o nadanie JNI dla obiektów mostowych. Urząd nie występował o środki z UE na finansowanie remontów dróg gminnych i obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 36, 292, 387-392)

2.4. Urząd w dniu 24 marca 2014 r. za 2013 r. i 18 marca 2015 r. za 2014 r. przesłał do GDDKiA w Warszawie wypełnione formularze dotyczące danych o drogach publicznych. Informacje te zostały sporządzone na podstawie załącznika do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach²⁴. Dotyczyły one danych o sieci dróg publicznych poza granicami administracyjnymi miast oraz danych o sieci dróg publicznych w granicach administracyjnych miast, w tym m.in. danych dotyczących dróg w części A, danych dotyczących obiektów mostowych w części B oraz danych rzeczowo-finansowych o wykonaniu robót drogowo-mostowych w części C. W informacji za 2013 r. i 2014 r. w części B formularza dla dróg poza granicami miasta wykazano 1 obiekt mostowy o długości 4,5 m, powierzchni 17,1 m², a dla dróg w granicach miasta wykazano 3 obiekty mostowe o długości 22,8 m, powierzchni 67,26 m². Ww. informacje nie zawierały danych o wszystkich zarządzanych obiektach mostowych, których liczba na terenie Gminy - ustalona w toku kontroli - wynosiła 7.

(dowód: akta kontroli str. 293-305, 409-416)

²⁴ Dz. U. Nr 67, poz. 583.

2.5. Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami do kwietnia 2015 r. Burmistrz powierzył Naczelnikowi Wydziału Infrastruktury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, a od maja 2015 r. Naczelnikowi Wydziału Zamówień Publicznych Inwestycji i Planowania Przestrzennego. Urząd w badanych latach zlecał podmiotom zewnętrznym prowadzenie dokumentacji ewidencyjnej oraz ustalenia stanu technicznego obiektów mostowych i przeprowadzanie okresowych kontroli obiektów inżynierskich. W latach 2012-2014 książki obiektów mostowych, kontrole okresowe, tzw. podstawowe (co roku) i rozszerzone (co 5 lat) wykonane zostały przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje. (opis poniżej w punkcie 3.1. wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 310-313)

Urząd nie ustalił procedur dotyczących np. prowadzenia przeglądów bieżących, podstawowych i rozszerzonych dróg i obiektów mostowych, prowadzenia i aktualizowania wymaganej dokumentacji ewidencyjnej oraz ustalania rzeczowych i finansowych potrzeb remontowych.

(dowód: akta kontroli str. 314-328)

Naczelnik Wydziału wyjaśniła: *W związku z zapytaniem dotyczącym braku procedur prowadzenia przeglądów bieżących, podstawowych, rozszerzonych dróg i obiektów mostowych uprzejmie wyjaśniam, że z uwagi na niewielką ilość tych obiektów nie opracowano dokumentacji w tym zakresie. Jednocześnie informuję, że opracowanie przeglądów i książek obiektów zlecono podmiotom zewnętrznym.*

W nawiązaniu do zapytania o procedury dot. prowadzenia i aktualizacji wymaganej dokumentacji ewidencyjnej oraz ustalania rzeczowych i finansowych potrzeb remontowych gminy informuję, że powyższy zakres zostanie powierzony w ramach zakresu obowiązków pracownikowi Wydziału Zamówień Publicznych, Inwestycji i Planowania Przestrzennego.

(dowód: akta kontroli str. 331-332)

2.6. Na terenie Gminy Choszczno znajdowało się 7 obiektów mostowych, 17 przepustów na ciekach podstawowych, w tym 1 przepust o średnicy równej lub większej niż 150 cm. Nie było wiaduktów, estakad, promów i tuneli.

Urząd w badanym okresie (2014 r. i I kwartale 2015 r.) dysponował książkami 4 obiektów mostowych.

Lp.	Nazwa wody publicznej	Rodzaj budowli (mostu)	Lokalizacja(km)	Szerokość (metry)	Długość (metry)	nośność (tony)
1	Ul. Kanałowa w Choszczynie Rzeką Stobnica	Most żelbetowy Kładka pieszo-rowerowa	0+483	2,77	5,50	4[kN]
2	Ul. Matejki w Choszczynie Rzeką Stobnica	Most żelbetowy	0+645	10,20	5,26	300 [kN]
3	Radlice-Wardyń Rzeką Stobnica	Most żelbetowy	0+891	3,8	4,5	b.d.
4	Kanał Parkowy	Kładka pieszo-rowerowa	1+125	3,47	12,05	4[kN]

W dokumentacji Urzędu brak informacji dotyczącej daty wybudowania tych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 292, 377-378)

Wszystkie 4 zarejestrowane na dzień 31.12.2014 r. obiekty mostowe znajdowały się w ciągach dróg publicznych gminnych, w rozumieniu art. 7 u.o.d.p. Stan techniczny tych obiektów mostowych na podstawie przeglądów okresowych przedstawiał się następująco:

- 1 obiekt mostowy w ciągu drogi gminnej Radlice - Wardyń, (km 0+891), rzeka Stobnica), ocena stanu technicznego „1” - stan przedawaryjny,
- 1 obiekt (kładka dla pieszych) w ciągu drogi gminnej ul. Kanałowa w Choszczynie (km 0+483, rzeka Stobnica), ocena stanu technicznego „1,5” - stan niedostateczny,
- 2 obiekty: - ciąg drogi gminnej ul. Matejki w Choszczynie (km 0+645, rzeka Stobnica) - ciąg pieszo-rowerowy ul. Promenada w Choszczynie (km 1+125, kanał parkowy) - stan niepokojący, ocena stanu technicznego tych 2 obiektów odpowiednio: „2,5” i „2,62”.

(dowód: akta kontroli str. 300, 303, 336-338)

Spośród 4 zarejestrowanych obiektów mostowych, 1 posiadał wykazaną nośność 300 kN, 2 obiekty (kładka pieszo-rowerowa ciągu ul. Kanałowej w Choszczynie oraz kładka ciągu pieszo-rowerowego ul. Promenada w Choszczynie) posiadały nośność 4 kN. Ograniczenia zostały wprowadzone administracyjnie - brak danych o dacie ograniczeń. Jeden most w ciągu drogi gminnej Radlice-Wardyń nie posiadał w dokumentacji (książka obiektu mostowego) informacji o nośności. Spośród 4 ww. obiektów, w przypadku 1 mostu, tj. w ciągu ul. Matejki w Choszczynie określono szerokość jezdni (6 m i 2 pasy ruchu). W pozostałych 3 przypadkach w dokumentacji (książkach drogi) brak było informacji o szerokości jezdni, z tego w przypadku 2 kładek pieszo-rowerowych określono szerokość chodnika.

(dowód: akta kontroli str. 70-72, 107, 111, 151-152, 187-188)

Urząd w ewidencji środków trwałych nie posiadał zaewidencjonowanych obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 399-408)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dla 3 ujawnionych w trakcie kontroli obiektów mostowych na terenie Gminy Choszczno tj. w ciągu dróg Rzecko-Wardyń, Rzecko-Korytowo, Chelpa-Radlice Burmistrz nie prowadził w badanym okresie księzek obiektu mostowego.

(dowód: akta kontroli str. 196-207, 218-228, 241-252)

Według § 9 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji, ewidencja obiektów mostowych i przepustów powinna zawierać m.in. książki obiektów mostowych.

Burmistrz wyjaśnił: *Brak 3 księzek obiektów mostowych (...) za rok 2014 wynikał z braku danych na temat tych obiektów. Gminie Choszczno nie przekazano tego majątku od poprzednich właścicieli. Z tego też względu od roku 2012 trwają systematyczne prace inwentaryzacyjne w tym zakresie. W roku 2015 dokonano ujawnienia podczas prac inwentaryzacyjnych 3 szt. obiektów mostowych. W roku bieżącym zlecono wykonanie księzek tych obiektów oraz aktualizacji wykazu ewidencyjnego. Aktualizacja nastąpiła w m. maju b.r., a liczba obiektów zwiększyła się z 4 do 7 szt. Podczas tych prac ujawniono także 1 szt. przepustu. Z tego też względu sporządzono wykaz ewidencyjny przepustów.*

(dowód: akta kontroli str. 333, 334-335)

2. Burmistrz nie prowadził wykazu przepustów na terenie Gminy, z tego jednego w świetle otworu o przekroju równym lub większym niż 150 cm oraz wykazu dla 3 obiektów mostowych, mimo wymogu określonego w § 9 ust. 1 pkt 6 i § 15 ust.1 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji.

(dowód: akta kontroli str. 36, 292)

Burmistrz wyjaśnił: *Z uwagi na brak informacji na temat istniejących przepustów spowodowanych nie przekazaniem Gminie dokumentacji przez poprzedniego zarządcę, nie sporządzono wykazu przepustów. Wykaz obiektów mostowych nie zawierał 3 obiektów mostowych ujawnionych podczas kontroli, z uwagi na nieprzekazanie Gminie dokumentacji tych obiektów przez poprzedniego zarządcę.*

(dowód: akta kontroli str. 376)

3. Zarządzający obiektami mostowymi i przepustami nie wystąpił do GDDKiA o nadanie JNI dla obiektów mostowych i nie ustalił numerów ewidencyjnych dla 17 ujawnionych w toku kontroli przepustów, w tym 1 przepustu o przekroju równym lub większym niż 150 cm. Było to niezgodne § 6 ust. 3 i § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji.

(dowód: akta kontroli str. 36, 292)

Burmistrz wyjaśnił: *W związku z nadawaniem nowej numeracji dróg oraz likwidacją przejazdów kolejowych wystąpiła konieczność zmiany przebiegu bądź pozbawienia kategorii dróg gminnych. Wykonano nową inwentaryzację dróg w celu przeprowadzenia procedury w oparciu o art. 10 ustawy o drogach publicznych. Zaliczenie bądź pozbawienie kategorii dróg gminnych nastąpi do końca III kwartału b.r. z mocą od 1 stycznia roku następnego. W chwili zakończenia przedmiotowej procedury zostanie nadana nowa numeracja dróg. By wystąpić o nadanie jednolitych numerów inwentarzowych JNI dla obiektów mostowych niezbędne jest wskazanie we wniosku nowych numerów dróg w ciągu, których zlokalizowane są przytoczone objekty.*

(dowód: akta kontroli str. 335)

4. W ewidencji majątku trwałego, nie ujęto wszystkich obiektów mostowych i przepustów Gminy w kartotece środków trwałych.

(dowód: akta kontroli str. 399-408)

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z 29.09.1994 r. o rachunkowości²⁵ księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Naczelnik Wydziału wyjaśniła: *W nawiązaniu do zapytania o ujęcie w ewidencji środków trwałych obiektów mostowych uprzejmie wyjaśniam, że Gminie Choszczno nie przekazano żadnej dokumentacji technicznej związanej z budową obiektów mostowych należącej do poprzednich właścicieli, co skutkowało nie ujęciem tej informacji w ewidencji. Jednocześnie informuję, że po zakończeniu inwentaryzacji obiektów mostowych, tuneli i przepustów, zostanie dokonana wycena wartości przedmiotowego majątku. Po jej zakończeniu zostaną przeprowadzone czynności związane z ujawnieniem przytoczonego majątku.*

(dowód: akta kontroli str. 331-332)

5. W informacjach o stanie sieci dróg przekazanych GDDKiA za 2013 r. i 2014 r. Burmistrz nie podał danych o wszystkich zarządzanych obiektach mostowych, tj. nie ujęto w nich danych o mostach: 1) w ciągu drogi gminnej Chełpa - Radlice 2) w ciągu drogi gminnej Rzecko - Wardyń 3) w ciągu drogi gminnej Rzecko - Korytowo.

(dowód: akta kontroli str. 292, 293-305, 409-416)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., zwanej dalej ustawą o rachunkowości.

3. Działania prewencyjne w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów.

Opis stanu faktycznego

3.1. Urząd, zgodnie z art. 20 pkt 10 u.o.d.p., w badanym okresie przeprowadził kontrole okresowe stanu technicznego 4 mostów spośród 8 drogowych obiektów inżynierskich (7 obiektów mostowych oraz 1 przepustu w świetle otworu równym lub większym niż 150cm), z uwzględnieniem wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego. Obiekty te na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, poddane zostały kontrolom okresowym stanu technicznego oraz przydatności obiektu do użytkowania budowlanego, z czego 3 obiekty mostowe poddane zostały kontroli okresowej rozszerzonej w 2012 r. i 1 obiekt w 2013 r., oraz kontroli okresowej podstawowej - 3 obiektów mostowych w 2012 r., 2013 r. i 2014 r. Dla jednego obiektu - most w ciągu drogi Radlice - Wardyń kontrole podstawowe przeprowadzono w 2013 r. i 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 78-102, 122-148, 160-183, 265-286)

Burmistrz zlecił wykonanie kontroli obiektów mostowych (zarówno podstawowych, jak i rozszerzonych) podmiotom zewnętrznym. Kontrole obiektów mostowych, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5, ust 2 oraz ust. 7 Prawa budowlanego, przeprowadzane były przez osoby posiadające uprawnienia budowlane.

Osoby te były wpisane na listę członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez tę Izbę z określonym terminem ważności tj. ważnym w okresie wykonywania przeglądów okresowych obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 314 319)

Naczelnik Wydziału wyjaśniła: *W nawiązaniu do zapytania ws. procedury zlecenia przeglądu obiektów mostowych z dnia 21 maja 2012 r. oraz z dnia 3 kwietnia 2015 r. uprzejmie informuję, że wartość obu zamówień nie przekraczała kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z cytowanym przepisem do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych odpowiednio kwoty 14 000 i 30 000 euro, nie stosuje się przepisów ustawy pzp. W związku z powyższym podczas zlecenia zamówienia zastosowano przepisy ustawy o finansach publicznych. W art. 44 ust. 3 ustawy o fp wskazano sposób dokonywania wydatków: (...). Zgodnie z powyższym przeprowadzono analizy cen rynkowych usług o podobnym i identycznym charakterze. Po zapoznaniu się przez oferentów z zakresem zamówienia przedstawione zostały oferty cenowe. Informacje pozyskał Pan Andrzej Korzeniewski drogą telefoniczną oraz elektroniczną. Analiza wykazała, że wartość ofert jest proporcjonalna do zakresu obowiązków wynikających z przedmiotu zamówienia. Ceny nie odbiegają od cen rynkowych. W obu przypadkach są znacząco niższe. W związku z powyższym zlecono wykonanie zamówień uznając oferty wykonawców.*

(dowód: akta kontroli str. 331)

Kontrolami okresowymi, na podstawie art. 62 Prawa budowlanego objęto:

1) Most (kładka pieszo-rowerowa) w ciągu drogi gminnej – ul. Kanałowa w Choszczynie. Zalecenia z kontroli rozszerzonej oraz kontroli podstawowej z dnia 23.06.2012 r. obejmowały m.in. dostosowanie balustrad zabezpieczający ruch pieszy do wymogów technicznych, ustawienie barier SP-06/2 na dojeździe od strony ulicy Słonecznej, uzupełnienie skarp pod obiektem, naprawę nawierzchni na pomoście, uzupełnienie szczeliny pomiędzy skrajną belką stalową a płyta pomostu, zlikwidowanie progu z krawężników.

Ponadto zalecenia obejmowały: opracowanie projektu stałej organizacji ruchu (ustawienie znaków zakazu ruchu pojazdów po obiekcie), zlecenie opracowania projektu budowlanego na rozbiórkę istniejącego obiektu i wybudowanie nowego

obiektu, zobowiązanie pracowników do stałego monitorowania stanu technicznego obiektu do czasu jego przebudowania. Stan techniczny całego mostu został oceniony na 1,5.

Kontrole podstawowe przeprowadzone w 2013 r. i 2014 r. wykazały, że zalecenia z poprzednich kontroli z 2012 r. nie zostały wykonane, z wyjątkiem prac porządkowych.

(dowód: akta kontroli str. 78-102)

2) Most w ciągu drogi gminnej – ul. Matejki w Choszczynie. Zalecenia z kontroli rozszerzonej oraz kontroli podstawowej z dnia 23.06.2012 r. obejmowały m.in. uzupełnienie ubytków betonu w nawierzchni chodnika, wycięcie drzew rosnących w skarpię tuż przy skrzydełku, uzupełnienie kruszywem skarpy przy skrzydełkach, wykonanie z prefabrykowanych elementów betonowych ścieki skarpowe w przeciągu 2 lat, oczyszczenie przyczółków, płyty pomostu, stożków oraz uzupełnienie ubytków betonu, uzupełnienie rys w ciągu 2 lat od przeglądu, zabezpieczenie odpowiednim środkiem przed działaniem szkodliwych czynników atmosferycznych wszystkich powierzchni betonowych w przeciągu 2 lat, wykonanie umocnienia koryta rzeki przy obiekcie, wykonanie nowej równej nawierzchni na moście i dojazdach do mostu w przeciągu 5 lat od przeglądu, wykonanie nowej nawierzchni chodnika wzdłuż skrzydełek w przeciągu 5 lat od przeglądu. Most został oceniony, jako całość na ocenę 2,5.

Kontrole podstawowe przeprowadzone w 2013 r. i 2014 r. wykazały, że zalecenia z poprzednich kontroli z 2012 r. z wyjątkiem prac porządkowych nie zostały wykonane.

(dowód: akta kontroli str. 122-148)

3) Kładka dla pieszych – ul. Promenada w Choszczynie. W kontroli rozszerzonej oraz podstawowej z dnia 23.06.2012 r. wykazano zakres robót zalecanych do wykonania: oczyszczenie przyczółków, spodu pomostów, stożków, ubytków spoin, warstwy ubytków spoin, uzupełnienie rys w przeciągu 2 lat od przeglądu, zabezpieczenie odpowiednim środkiem przed działaniem szkodliwych czynników atmosferycznych wszystkich powierzchni betonowych w przeciągu 2 lat, od przeglądu, oczyszczenie i uzupełnienie środkiem trwale elastyczne szczeliny, wykonanie dylatacji, wyfrezowanie istniejącej nawierzchni oraz zamontowanie nowej dylatacji, oczyszczenie z korozji odkryte fragmenty belek w przeciągu 2 lat od przeglądu, oczyszczenie z korozji balustrady i wykonanie nowej powłoki malarskiej w przeciągu 2 lat od przeglądu, prowadzenie na bieżąco prac porządkowych, niezwłoczne powiadomienie Wojewódzki Zarząd Usług Melioracyjnych i Wodnych Oddział Choszczno o konieczności uzupełnienia obrukowania dojścia do jazu.

Kontrole podstawowe przeprowadzone w 2013 r. i 2014 r. wykazały, że zalecenia z poprzednich kontroli z 2012 r. nie zostały wykonane, z wyjątkiem prac porządkowych.

(dowód: akta kontroli str. 160-183)

4) Most w ciągu drogi gminnej Radlice – Wardyń. Zalecenia z kontroli rozszerzonej oraz podstawowej z dnia 23.06.2013 r. obejmowały m.in. wykonanie kompleksowego remontu z uzupełnieniem brakujących elementów, koszenie na bieżąco trawy i innej roślinności na poboczach i bezpośrednio przy obiekcie, wykonanie dylatacji pomiędzy dojazdami, utwardzenie nawierzchni na odcinakach dojazdowych z obu stron obiektu, wykonanie ścieków umożliwiających kontrolowany spływ wody. W protokole z kontroli okresowej uproszczonej z 23.06.2013 r. stwierdzono przedawaryjne uszkodzenia obiektu z oceną stanu technicznego równą 1,00. Stan ten został potwierdzony w kontroli okresowej z 02.07.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 265-286)

Do końca I kwartału 2015 r. dla 3 obiektów mostowych, tj. mostu w ciągu drogi gminnej Chelpa - Radlice (rzeka Stobnica), most w ciągu drogi gminnej Rzecko - Wardyń (ul. Kościuszki

w Rzecku - rzeka Wardynka), mostu w ciągu drogi gminnej Korytowo - Rzecko (rzeka Wardynka) oraz 1 przepustu (w świetle otworu równym lub większym niż 150 cm) w drodze gminnej Zwierzyń - Zwierzynek na rzece Małej Inie, Zarządca nie przeprowadził kontroli okresowych, podstawowych (rocznych) i rozszerzonych (pięcioletnich).

W trakcie kontroli (27.05.2015 r.) Urząd przedłożył dokumenty dotyczące przeglądów okresowych ww. obiektów mostowych z kwietnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 208-217, 229-240, 253-264)

3.2. Potrzeby remontowe, określone w wyniku kontroli okresowych przeprowadzonych w 2013 r. lub wcześniej dla 4 obiektów mostowych nie zostały zrealizowane w 2014 r. oraz nie zostały ujęte w planach na 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 371-373)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz nie przeprowadził w kontrolowanych okresie kontroli okresowych podstawowych i rozszerzonych drogowych obiektów inżynierskich dla 3 obiektów mostowych i 1 przepustu²⁶, co naruszało przepisy art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego oraz art. 20 pkt 10 u.o.d.p.

(dowód: akta kontroli str. 208-217, 229-240, 253-264)

Burmistrz wyjaśnił, że *brak zlecenia wykonania przeglądów spowodowane było nie przekazaniem dokumentacji Gminie przez poprzedniego zarządcę obiektów.*

(dowód: akta kontroli str. 376)

2. Zarządca nie zrealizował zaleceń zawartych w kontrolach okresowych rozszerzonych (pięcioletnich) i kontrolach podstawowych (rocznych) zaewidencjonowanych w Urzędzie w badanym okresie 4 obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 78-102, 115, 124-148, 153, 160-183, 190, 265-286)

Burmistrz wyjaśnił: *W latach 2014 i 2015 w ramach wydatków bieżących Gmina Choszczno przeprowadziła szereg remontów częściowych nawierzchni dróg. Niestety z uwagi na ograniczoną ilość środków finansowych, którymi dysponowano, nie zlecono wykonania prac remontowych obiektów mostowych wynikających z przeglądów mostowych. Jednocześnie informuję, że Gmina wystąpi w wnioskiem do Rady Miejskiej w Choszcznie o zwiększenie środków finansowych, które umożliwią wykonanie zaleceń zawartych w przeglądach okresowych ww. obiektów.*

(dowód: akta kontroli str. 375)

Ponadto Burmistrz wyjaśnił: *W latach 2014 i 2015 r. gmina zrealizowała szereg przedsięwzięć, które ograniczyły możliwość wykonania zaleceń zawartych w dokumentacji poprzeglądowej obiektów mostowych. W 2014 r. dokończona została m.in. budowa budynku komunalnego. Zadanie było objęte dofinansowaniem ze środków Budżetu Państwa. Konieczność jego realizacji wynikała z obowiązku zapewnienia mieszkań socjalnych przez samorząd. Niedopełnienie tego zobowiązania skutkowało zapłatą przez gminę odszkodowań z tego tytułu. Wartość inwestycji wyniosła 2 700 000 zł. Ponadto dokończono finansowanie remontu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszcznie, dofinansowanego ze środków z Budżetu Państwa i Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego. W 2014 r. rozliczono również zadanie pn. „Rozwój infrastruktury rekreacyjno – turystycznej w Choszcznie poprzez budowę przystani wodnych i łowisk wędkarskich nad J. Klukom” objętego dofinansowaniem ze środków budżetu Unii Europejskiej. Płatności*

²⁶ Patrz przypis nr 20.

z tego tytułu wyniosły 782 000 zł. Jednocześnie informuję, że w bieżącym roku Gmina wystąpi do Rady Miejskiej w Choszczynie z wnioskiem o ujęcie w budżecie środków finansowych w wysokości umożliwiającej realizację zaleceń zawartych w przeglądkach okresowych obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 335)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie

4. Prace związane z utrzymaniem w należyłym stanie technicznym obiektów mostowych, przepustów oraz urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń towarzyszących tym obiektom.

Opis stanu
faktycznego

4.1. W toku kontroli w dniu 20 i 21 maja 2015 r. kontroler przy udziale specjalisty w zakresie projektowania i budowy mostów oraz pracowników Urzędu przeprowadził oględziny stanu technicznego 8 obiektów inżynierskich w ciągach dróg gminnych.

Stan techniczny obiektów mostowych na podstawie wyników oględzin oceniono dla 3 obiektów (w tym 1 przepustu), jako dobry (37,5%), 3 jako dostateczny (37,5%), 1 jako zadawalający (12,5%) oraz 1 jako bardzo zły, awaryjny (12,5%).

Dla obiektów z oceną zadowalającą, dostateczną i dobrą stwierdzono m.in., że:

- **most w ciągu ul. Kanałowej w Choszczynie km 0+483** (ogólny stan obiektu dostateczny): stan techniczny nawierzchni jezdni był niezadawalający i nieuporządkowany, pomost zarastał trawą, niskie balustrady ~1,0 m bez szczeblin i dolnego przeciągu, chodniki nie występowały, odwodnienie było powierzchniowe, nieuporządkowane, brak było izolacji pomostu, nie występowały urządzenia dylatacyjne, przesła było pokrzywione, osiadało od strony wylotu, beton przesła miejscami zarysowany z widocznymi wysiękami, wsporniki podchodnikowe nie występowały, ceglany ściankom przyczółków brakowało spoinowania, fundamenty były za słabe (oparte na skarpach), konstrukcja kładki osiadała od strony wylotu, łożyska nie występowały, stan dojazdów dość dobry, ale nieuporządkowany, skarpy i teren pod obiektem zanieczyszczone były gruzem, skarpy od wlotu były podmywane.

(dowód: akta kontroli str. 343-344)

- **most w ciągu ulicy Matejki w Choszczynie km 0+645** (ogólny stan obiektu dobry): stan techniczny nawierzchni jezdni był dobry, ale występowały progi na najazdach na obiekt, dojazdy nie miały płyt przejściowych, zapadnięta była nawierzchnia na odcinkach przejściowych, stan chodników/poboczy był dostateczny, brak było krawężników, występowały ubytki betonu w obu gzymsach, odwodnienie powierzchniowe, stan izolacji pomostu dobry, urządzenia dylatacyjne nie występowały, uszkodzony był beton elewacji przesła od wylotu, ubytki otuliny na spodzie przesła i odsłonięte pręty zbrojeniowe, wsporniki podchodnikowe nie występowały, przyczółki (fundamenty i korpusy) od wlotu spora kawerna na styku ściany przyczółka z fundamentem, odsłonięte i skorodowane zbrojenie przyczółka, łożyska nie występowały, w przestrzeni podmostowej i otoczeniu obiektu rosnące drzewo w ciągu bariery energochłonnej przy obiekcie, skarpy przy fundamentach podmyte, pod obiektem z wody wystawały pale drewniane.

(dowód: akta kontroli str. 341-343)

- **most (kładka dla pieszych) - ciąg pieszo-rowerowy ul. Promenada w Choszczynie km 1+125** (ogólny stan obiektu dobry): stan techniczny nawierzchni jezdni był dość dobry, ale występowały pęknięcia przy przejściach na odcinki przejściowe, stan chodników był dobry, balustrady były niskie ~0,95 m, odwodnienie powierzchniowe było sprawne, stan izolacji pomostu był dostateczny, urządzenia dylatacyjne nie występowały, spód betonowy przesła nierówny z nieusuniętymi resztkami papy, od wlotu widoczne zarysowania oraz ubytki otuliny betonowej, nie

występowały wsporniki podchodnikowe, stan przyczółków (fundamentów i korpusów) był dobry, brak oznak nieprawidłowego zachowania się fundamentów, łożyska nie występowały, stan dojazdów był dobry, pęknięcie nawierzchni bitumicznej na wejściu na obiekt, przestrzeń podmostowa i otoczenie obiektu było zadbane i uporządkowane. (dowód: akta kontroli str. 340-341)

- **most w ciągu drogi gminnej Rzecko - Korytowo km 2+982** (ogólny stan obiektu dostateczny): stan nawierzchni jezdni był dobry, na dojazdach małe wyboje, chodniki nie występowały, odwodnienie było powierzchniowe nieuporządkowane, nie występowała izolacja pomostu i brak było urządzeń dylatacyjnych, belki były stalowe mocno skorodowane bez żadnych powłok zabezpieczających, jednej z belek w miejscu łączenia przy podporze brakowało wycinka dolnej stopki, nie występowały wsporniki podchodnikowe, brak było spoinowania w murach kamiennych przyczółków, okładzina betonowa występowała tylko na części jednej ściany i była zarysowana, łożyska nie występowały, stan dojazdów: droga gruntowa w stanie dostatecznym, na odcinkach przejściowych do obiektu rozstaw słupków barier zbyt duży, przestrzeń podmostowa i otoczenie obiektu: skarpy przy obiekcie strome, porośnięte drzewami, przed obiektem w korycie rzeki występował zator podpiętrzający wodę. (dowód: akta kontroli str. 346-347)

- **most w ciągu drogi gminnej Wardyń - Rzecko km 2+153, rzeka Wardynka** (ogólny stan obiektu dostateczny): balustrady były niskie o wysokości 0,95 m, uszkodzony był gzyms od wlotu, przy obiekcie rosło duże drzewo, pod obiektem były stare worki z piaskiem do umocnienia brzegu, od strony wylotu, przyczółki odkształcone (osiadły w środku szerokości), przyczółki zawilgocone, odpadający tynk, ubytki spoin i cegieł, odwodnienie powierzchniowe nieuporządkowane, niedostateczny stan izolacji pomostu, zawilgocony spód przęsła przy belkach stalowych, brak urządzeń dylatacyjnych, poprzeczne odkształcenie przęsła, występowało klawiszowanie belek stalowych, zarysowania i przecieki występowały na spodzie przęsła, belki stalowe były skorodowane, ubytki betonu na spodzie przęsła były miejscami duże, przęsło było poszerzane dla umożliwienia przejazdu maszyn rolniczych. (dowód: akta kontroli str. 347-348)

- **most w ciągu drogi gminnej Chełpa - Radlice, km 1+252, rzeka Stobnica** (ogólny stan obiektu zadawalający): stan techniczny nawierzchni jezdni był dobry, ale występowały wyboje nad przyczółkami, pobocza były zarośnięte trawami, gzymsy porośnięte były mchem, brak był balustrady na jednym skrzydle, odwodnienie było powierzchniowe, stan izolacji pomostu był dostateczny, stwierdzono zacieki na przyczółkach, brak było dylatacji lub uszczelnienia, występowały przecieki na końcach przęsła, stan konstrukcji przęseł był zadawalający, stopki prefabrykatów wyszczerbione, w części stopek odsłonięte było zbrojenie, stwierdzono zacieki na skrajnych belkach wsporników podchodnikowych, wysięki i stalaktyty na spodzie wsporników, stan przyczółków (fundamentów i korpusów) był dobry, ale występowały liczne zacieki i porosty, na dojazdach nawierzchnia gruntowa była zdeformowana, skarpy były zarośnięte, teren pod obiektem był nieuporządkowany, skarpy koryta wymagały reprofelowania. (dowód: akta kontroli str. 348-350)

- **przepust w ciągu drogi gminnej Zwierzyń – Zwierzynek, km 0+988, rzeka Mała Ina** (ogólny stan obiektu dobry): nawierzchni jezdni gruntowa zdeformowana z dużymi wybojami, pobocza zarośnięte trawami, na gzymsie od strony wylotu występuje warstwa 10 cm gruntu, balustrady o wysokości 1,05 m typu zamiejskiego, odwodnienie powierzchniowe, ze względu na wyboje i zgromadzenie gruntu na gzymsie było utrudnione, stan izolacji pomostu był dostateczny, drobne przecieki

widoczne były na sklepieniu, nie występowały urządzenia dylatacyjne, elewacje prześel pokryte były mchami i porostami, we wnętrzu przepustu drobne były przecieki i porosty, nie występowały wsporniki podchodnikowe, nie stwierdzono oznak nieprawidłowego zachowania fundamentów, łożyska nie występowały, na dojazdach nawierzchnia była częściowo brukowa, częściowo gruntowa zdeformowana na odcinkach przejściowych, przestrzeń podmostowa i otoczenie obiektu - skarpy mocno zarośnięte, przed wlotem obiektu skarpy były podmyte, za wylotem dno umocnione kamieniami, przy obiekcie było duże drzewo.

(dowód: akta kontroli str. 344-345)

Jeden most z oceną stanu technicznego, jako bardzo zły, awaryjny:

- most w ciągu drogi gminnej Radlice – Wardyń, km 0+891, rzeka Stobnica.

Obiekt jednoprzęsłowy o schemacie statycznym swobodnie podpartym. Przęsło wykonano, jako płytę żelbetową o grubości 30 cm. Przyczółki były masywne betonowe posadowione na palach drewnianych. Skrzydła były także betonowe, ale posadowione bezpośrednio. Nawierzchnia na obiekcie gruntowa. Szerokość drogi na obiekcie 2,5 m. Od strony wylotu znajdowała się balustrada betonowa o wysokości 60 cm, balustrada od wlotu została zniszczona. Urządzenia dylatacyjne i płyty przejściowe nie występowały. Odwodnienie pomostu było powierzchniowe. Schody służbowe i ścieki skarpowe nie występowały. Skarpy były rozmyte i zarośnięte roślinnością. Skrzydła oderwane były od przyczółków i popękane, zniszczone. Woda rzeki wymyła beton korpusów ścian przyczółków nad palami drewnianymi. Utworzyły się kawerny lub duże ubytki. Woda podmywała skarpy przy przyczółkach zagrażając obsunięciu się korpusu ziemnego drogi przy obiekcie. Długość obiektu: 4,50 m, szerokość obiektu: 3,80 m, światło pod obiektem: pionowe 1,30 m; poziome 3,0 m.

Stwierdzono następujące uszkodzenia:

- stan techniczny nawierzchni jezdni: dostateczny, pobocza porośnięte trawami, istniało zagrożenie obsunięcia się nawierzchni w wyniku podmywania skarp
- stan chodników/poboczy: brak było jednej balustrady, druga była niska 0,6 m – nie było poręczy, gzymsy porośnięte mchem,
- stan urządzeń odwadniających: odwodnienie powierzchniowe nieuporządkowane
- stan izolacji pomostu: zły, spód prześła zawilgocony z widocznymi zaciekami i stalaktytami, pokryty porostami,
- stan urządzeń dylatacyjnych: nie występowały,
- stan konstrukcji prześel: spód prześła zdeformowany, beton prześła miejscami zarysowany z wykruszeniami, konstrukcja porośnięta mchem,
- stan wsporników podchodnikowych: nie występował,
- stan przyczółków (fundamentów i korpusów): przyczółki były podmyte i stały jedynie na odsłoniętych drewnianych palach, jedno skrzydło było całkowicie odspojone od podpory, znaczne ubytki betonu w przyczółkach, występowało zagrożenie utraty integralności połączenia ścian przyczółków z palami fundamentów i zniszczenie obiektu oraz drogi,
- stan łożysk: nie występowały,
- stan dojazdów: niedostateczny, na dojazdach bardzo głębokie koleiny uniemożliwiające przejazd samochodów osobowych, przed obiektem powstały kawerny w betonie i ubytki gruntu, które na skutek podmywania mogą się powiększać,
- przestrzeń podmostowa i otoczenie obiektu: pod obiektem utworzył się próg z drewna niesionego przez wodę utrudniający jej przepływ - w konsekwencji przyczółki i skrzydła były podmywane przez wartki nurt wody. Teren leśny był niezagospodarowany.

(dowód: akta kontroli str. 350-352)

Dla 6 z 8 zbadanych obiektów, w tym przepustu, nie stwierdzono: uszkodzeń zagrażających bezpieczeństwu ruchu publicznego, nie stwierdzono uszkodzeń, które mogły spowodować zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, uszkodzeń zagrażających katastrofą budowlaną. W 1 przypadku (kładka w ciągu pieszo-rowerowym ul. Promenada w Choszcznie) stwierdzono możliwe zagrożenie dla rowerzystów w postaci zbyt niskich odcinków początkowych balustrad.

(dowód: akta kontroli str. 340-348)

W 2 przypadkach spośród 8 poddanych oględzinom, w tym:

1) mostu w ciągu drogi gminnej Chelpa - Radlice stwierdzono brak balustrady na skrzydle - uszkodzenie, które mogło spowodować zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 348-350)

2) mostu w ciągu drogi gminnej Radlice – Wardyń stwierdzono uszkodzenia mogące spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ruchu publicznego, brak było jednej z balustrad, podmywane były dojazdy i skarpy. Podpory obiektu były w stanie awaryjnym. Stwierdzono uszkodzenia, które mogły spowodować zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska: brak jednej z balustrad, a druga nie posiadała poręczy. Stwierdzono uszkodzenia zagrażające katastrofą budowlaną: podmyte były przyczółki i skrzydła, jedno ze skrzydeł było oderwane. Odślonięte były pale drewniane fundamentów przyczółków, ubytki betonu wokół pali powodowały niszczenie ich połączenia z podporami. Ogólny stan obiektu był bardzo zły, awaryjny. Użytkowanie obiektu w bieżącym stanie mogło spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu. Nie wprowadzono zmian organizacji ruchu. W zakresie bezpieczeństwa ruchu publicznego obiekt został oceniony na „1”.

W ocenie specjalisty obiekt należało przebudować na nowy lub przeprowadzić remont kapitalny w jak najszybszym terminie. Do czasu przebudowy należało wykonać tymczasową balustradę na obiekcie oraz uzupełnić gruzem i ziemią ubytki skarp przy przyczółkach zagrażające osunięciem się korpusu drogi. W korycie rzeki ustawić glazy i konary tak, aby woda nie napływała na ściany podpór. Przy dalszym postępie podmywania przyczółków i niszczenia ich korpusów, obiekt należało zamknąć dla ruchu publicznego.

Wyrównać powierzchnię drogi na dojazdach poprzez ścięcie garbów w osi drogi i wypełnienie kolein.

(dowód: akta kontroli str. 350-352)

4.2. Burmistrz wprowadził zakaz wjazdu i ruchu po obiekcie mostowym (obecnie kładka dla pieszych) w ciągu ulicy Kanałowej w Choszcznie poprzez znaki zakazu oraz słupki ograniczające ruch pojazdów dwuśladowych (brak daty ograniczenia). Wprowadzone zmiany organizacji ruchu zostały uwzględnione w dokumentacji obiektu. Możliwy był ruch pieszych, rowerzystów oraz motocyklistów. Oględziny wykazały, że obiekt nadawał się do dalszego użytkowania w formie przejścia dla pieszych. W razie wystąpienia obsunięcia się podparcia obiektu na skarpie, obiekt należało również zamknąć dla ruchu pieszych. Ocena w zakresie przydatności obiektu do użytkowania w zakresie bezpieczeństwa ruchu publicznego wyniosła „2”.

Nie wprowadzono zakazu ruchu i organizacji dostosowanej do stanu technicznego w ciągu drogi gminnej Radlice - Wardyń (most na rzece Stobnicy). Ocena w zakresie przydatności obiektu do użytkowania w zakresie bezpieczeństwa ruchu publicznego wyniosła „1”

W badanym okresie nie były prowadzone kontrole w obecności Policji lub Inspektora Inspekcji Transportu Drogowego w stosunku do pojazdów w zakresie przestrzegania

przepisów o wymiarach, masie lub nacisku osi.

W pozostałych 6 poddanych oględzinom obiektów przypadkach nie wprowadzono ograniczeń dla wjazdu i ruchu po obiektach mostowych i przepustach. Ocena w zakresie bezpieczeństwa dla ruchu publicznego dla tych obiektów wynosiła „3” dla 3 obiektów²⁷; „3,5” dla 1 obiektu²⁸; „4” dla 2 obiektów²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 340-352)

4.3. W okresie kontrolowanym w wyniku przeprowadzanych w latach 2012-2014 kontroli okresowych stanu technicznych 3 obiektów mostowych, nie zostały sformułowane wnioski o wprowadzeniu zmiany w organizacji ruchu na eksploatowanych drogach:

- w 2 przypadkach mosty pełniły rolę kładek pieszo-rowerowych (ul. Kanałowa w Choszczynie oraz ciąg pieszo-rowerowy ul. Promenada w Choszczynie), w obu przypadkach ograniczenia do pełnienia funkcji kładek pieszo – rowerowych dla tych mostów zostały wprowadzone w okresie wcześniejszym tj. przed 2012 r.

- dla mostu w ciągu drogi ul. Matejki w Choszczynie zarządca wykonał raport z określenia nośności użytkowej tego obiektu. Nośność użytkowa obiektu została określona na 42 t., wiek został ustalony na 70 lat - założono, że obiekt powstał pomiędzy 1930 a 1945 r. Nie wprowadzono ograniczeń w ruchu na tym obiekcie.

Dla mostu w ciągu drogi Radlice – Wardyń w kontrolach uproszczonych z dnia 23.06.2013 r. oraz z dnia 02.07.2014 r. sformułowano wniosek o zamknięcie przejazdu i ruchu na obiekcie.

(dowód: akta kontroli str. 122-123, 285-291)

W kontrolach okresowych stanu technicznego z kwietnia 2015 r. pozostałych 3 obiektów mostowych ujawnionych w trakcie kontroli oraz oględzin z udziałem specjalisty z dnia 20 i 21 maja 2015 r., nie sformułowano zaleceń dotyczących zamknięcia obiektów dla ruchu, ograniczeń nośności, ograniczeń prędkości ruchu, ograniczeń skrajni i wprowadzenia oznakowania obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 211, 232, 256)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz nie wykonał zaleceń zawartych w kontrolach podstawowych mostu w ciągu drogi Radlice – Wardyń z dnia 23.06.2013 r. oraz z dnia 02.07.2014 r., polegających na zamknięciu przejazdu i ruchu na obiekcie.

(dowód: akta kontroli str. 265, 285, 290-291)

W sprawie tej Burmistrz wyjaśnił: *W oparciu o zalecenia wynikające z kontroli okresowych z roku 2013 i 2014 dokonano jego zamknięcia dla ruchu. Mimo podejmowanych działań zabezpieczenie obiektu mostowego na drodze gminnej relacji Radlice-Wardyń było wielokrotnie niszczone. W związku z powyższym w roku bieżącym obiekt mostowy zostanie ponownie zabezpieczony nowymi elementami w postaci zapór U-20B oraz znakami B-1.*

(dowód: akta kontroli str. 396)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że:

1. W wyniku oględzin z dnia 21.05.2015 r. mostu w ciągu drogi gminnej Chelpa – Radlice (km 1+252) stwierdzono brak balustrady na skrzydle - uszkodzenie, które mogło spowodować zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 348-350)

²⁷ 1) Rzecko – Korytowo km 2+982, 2) Rzecko – Wardyń km 2+153, 3) Chelpa – Radlice km 1+252.

²⁸ Ciąg drogi ul. Matejki w Choszczynie km 0+645

²⁹ 1) ul. Promenada Choszczyno km 1+125, 2) przepust - Zwierzyni – Zwierzynek km 0+988

Naczelnik Wydziału wyjaśniła: *W związku ze stwierdzonym brakiem balustrady na moście Chępa-Radlice uprzejmie informuję, że w roku bieżącym obiekt mostowy zostanie zabezpieczony nowymi, trwałymi elementami, które skutecznie umożliwią przejazd.*

(dowód: akta kontroli str. 374)

2. W wyniku oględzin mostu w ciągu drogi Radlice - Wardyń (km 0+891) z dnia 21.05.2015 r. stwierdzono uszkodzenia zagrażające bezpieczeństwu ruchu publicznego, brak było jednej z balustrad, podmywane były dojazdy i skarpy. Podpory obiektu były w stanie awaryjnym. Stwierdzono uszkodzenia, które mogły spowodować zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska: brak jednej z balustrad, a druga nie posiadała poręczy.

(dowód: akta kontroli str. 350-352)

Burmistrz wyjaśnił: *Ze względu na stan przedawaryjny i konieczność zabezpieczenia przed zagrożeniem, wielokrotnie dokonywano grodzenia taśmami zabezpieczającymi U-22 ograniczając możliwość przejazdu. Obiekt ten oznakowywano również znakami B-1. Niestety ze względu na odległość od zabudowań, za każdym razem oznakowanie to było niszczone i rozkradane. Mimo prób ustalenia winnych zniszczeń, sprawców nie udało się ujawnić. Z tego też względu w roku bieżącym obiekt mostowy zostanie zabezpieczony nowymi, trwałymi elementami, które skutecznie uniemożliwią przejazd.*

(dowód: akta kontroli str. 335)

Zdaniem NIK, Burmistrz powinien sukcesywnie obejmować pracami remontowymi obiekty mostowe w złym stanie technicznym, w szczególności te, których stan techniczny w wyniku przeprowadzonych przeglądów określony został na „1” bądź „2”.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o:

1. *Opracowanie projektu planu rozwoju sieci dróg gminnych i projektu planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, stosownie do przepisu art. 20 pkt 1 i 2 uodp.*
2. *Prowadzenie ewidencji (i jej aktualizacji) w zakresie dróg publicznych, obiektów mostowych i przepustów, wykazu dla wszystkich drogowych obiektów inżynierskich oraz ustalenie numerów ewidencyjnych dla wszystkich obiektów mostowych JNI znajdujących się na drogach gminnych oraz dla wszystkich przepustów w sposób określony w uodp i rozporządzeniu w sprawie numeracji i ewidencji.*
3. *Wprowadzenie wszystkich obiektów mostowych i przepustów pozostających w zarządzie Gminy, do ewidencji środków trwałych Urzędu.*
4. *Sporządzanie i przekazywanie GDDKiA informacji o stanie sieci dróg gminnych, obejmujących wszystkie obiekty mostowe i przepusty.*
5. *Poddawanie okresowym kontrolom stanu technicznego wszystkich obiektów inżynierskich, stosownie do wymogu art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego.*

³⁰ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami.

6. *Skuteczne wprowadzenie ograniczeń dla ruchu na moście w ciągu drogi Radlice – Wardyń km 0+891, rzeka Stobnica.*

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do *dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie*.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Wiesław Kaszak
St. Inspektor k.p.

.....
podpis

.....
podpis